

רגש נחיתות כאתוס לאומי

גדעון סתר

יתקע סכין בגבו. והלוא כתוב לאמור: "ככל שיענו אותו כן ירבה וכן יתרפס". ח.נ. ביאליק סיכם זאת היטב: "כאשר פשטתם תפשוטו, וכאשר שנורתם תשנוררו". אולם נכזבה תוחלת המשורר כאשר הוסיף וכתב: "הוא לא ייקץ אם לא יעירונו השוט. / הוא לא יקום אם לא יקימנו השוד." הנה מצליפים בו יורשיו של הצורר בשוטים ובעקרבים וכורכים לאור השמש את לולאת התליין על צווארו. והוא, החמוש מכף רגל ועד ראש

חת התופעות היותר מרתקות באתוס של עם סגולה וגוי קדוש היא רגש הנחיתות הטבוע עמוקות בנפשו הקולקטיבית. וכי מה הפלא? אלפי שנות גלות ושורה אינסופית של אסונות שפקדו אותו בעבר, וממשיכים לפקוד אותו בהווה, חוללו את המוטציה של היהודי עלוב הנפש המוחה את הרוק מפניו בטענה שגשם נדבות יורד. הקורבן הנושק ליד המרצח, המוכן למכור את נשמתו לכל זב ומצורע, ובלבד שיאיר לו פנים בטרם

שלושת המרכזים (בעלות של תשעים מיליון דולר בקירוב), אמורים להנציח את מחוללי שלושת הכשלים המרכזיים בתולדותיה הקצרים של מדינת ישראל.

סאדאט במוזיאון יד ושם. מעריצו של היטלר ומן האנטישמים הארסיים בעולם הערבי, לומד פרק בשיטות להשמדת עם.

יד וזיכרון ליהודי אירופה הנרצחים. *Denkmal für die ermordeten Juden Europas, Berlin*. על הכניסה ליד הזיכרון מכריז הכתוב לאמור: *Zukunft braucht Erinnerung*, קרי: העתיד דורש את זיכרון (העבר). הנה כי כן, האתר מבקש להנציח בזיכרון הגרמנים, לבל ישכחו חלילה את השמדת היהודים לכשיעלה הצורך להשמידם בשנית. עמודי הבטון הרבים באים לציין כי פרץ האנטישמיות באירופה בעשור האחרון עומד ביחס ישר למספר אתרי הזיכרון לשואה שהוקמו ביבשת.

קודמיו, השוממים רוב הזמן כיאה למצב הצבירה של מחולליהם, שוקק מרכז פרס חיים ועשייה. ערב-רב של נשיאים וסגניהם, מנכ"לים ומשניהם, ראשי מדורים ופקידיהם יוצאים ובאים, אצים אנה ואנה, טורחים בגיוס ממון ברחבי תבל לתשלום משכורות, להקמת היכל פרס לשלום (ראה אזור), לדמי אש"ל ליוצאים ובאים בארצות הים, ומה לא.

במרכבות ובאפאציי וביריחו, מתבונן בעיניים עצומות לרווחה במבקשי נפשו ומדבר כמי שכפאו השד, שלום, שלום, שלום...

מרכז מורשת מנחם בגין

"מנחם המסכן, אני קבלתי את סיני ואת הנפט ומה קיבל מנחם? ...פיסת נייר". כך בבזז מופגן וזלזול מושחו היטב, אנואר סאדאט בריאיון לעני *יורק טיימס* לאחר חתימת הסכמי קמפ דייוויד.

למנחם בגין, תלמידו של ז'בוטינסקי, זכויות רבות בתולדות הציונות. אולם, למרבה הצער, כל אלה מחווירות לנוכח האסון שהביא איש זה על עמו בקמפ דייוויד.

"אוסלו היא בתה של מדריד ונכדתה של קמפ דייוויד" העיר באופן קולע אהוד ברק, אחד מיורשי מנחם בלשכת ראש הממשלה. ואכן, הכשל האסטרטגי החמור ביותר בתולדותיה הקצרים של ישראל רובץ לפתחו של מנחם בגין, ובמובן זה האיש הוא אבי כל חטאת, מי שתקע (בששון ובתרועה גדולה) את המסמר הראשון בארון המתים של הציונות. כיוון שכך, קמו בני עמו אסירי התודה וגם הקימו לו למנחם – לבל יישכח פועלו חלילה – יד ושם הבנוי לתלפיות, צופה לעבר חומת העיר העתיקה, הלוא הוא **בית מורשת בגין**. כך הופכים האסון למופת והכישלון לדוגמה, ומצטרפים יחדיו למורשת עם סגולה ולתפארת עם ישראל.

מרכז מורשת רבין

את הכשל האסטרטגי של מנחם ז"ל היטיב להוציא יצחק המנוח מן הכוח אל הפועל. בלחיצת היד על מדשאות הבית הלבן העניק רבין לגיטימציה לגדול מרצחי היהודים מאז היטלר, סלל את דרכם של ארגוני הטרור מטוניס אל לבה של ארץ ישראל, חילק להם נשק, מסר להם שטחי אימונים, וכך הביא על עמו את מלחמת אוסלו. המלחמה גבתה עד היום קרוב ל-1500 קורבנות, אלפי פצועים, משבר כלכלי ושפל חסר תקדים במעמדה הבינלאומי של מדינת היהודים. אך טבעי הדבר כי בני עמו, קורבנות תבוסת תנותו של האיש, שנסו מותן והקימו אנדרטה לפועלו בדמות **מרכז מורשת רבין**.

מרכז פרס לשלום

לשבחם של מנחם ויצחק ייאמר כי לא הרהיבו עוז להקים מצבות למעשי אוולתם בעודם בין החיים. הנה כי כן, בעוד מנחם ויצחק עברו מן העולם והם נחים אחר כבוד, במאיךד גיסא; היו אלה קורבנותיהם שהקימו אנדרטאות לזכר דעתם המשובשת. לא כך חתן פרס נובל לשלום, שמעון פרס. האיש, המכיר את טבע האדם, חרד שמא לאחר מותו (מעשה שממילא אינו נכלל בסדר יומו בחמישים השנים הקרובות) לא יידע הציבור להעריך כראוי את תרומתו לחורבן הציונות. כיוון שכך, קם והציב לעצמו יד ומצבת לזכרו בעודו בין החיים, הלוא הוא **מרכז פרס לשלום**, המרביץ מבוקר עד ערב את תורת "המזרח התיכון החדש". בניגוד למרכזי שני

למותר לציין שהערצת ישראל הגיעה אל שיאה בדמותו של ישוע הצלוב. ייסורי היהודי המתענה ומוציא את נשמתו על הצלב הם איור נאמן ומדויק ליחס אל היהודים: חובה לסגוד להם, אלא שקודם לכן יש להוציא את נשמתם בעינויי תופת.

מניין המלכים, הנשיאים ושאר שועי תבל שעלו אל קברו של יצחק רבין היה גדול כמה מונים מן המספר שבאו לחלות את פניו בעודו חי. אפילו הרודן המצרי, מובראק, קטע להרף עין את החרם על הישות הציונית, אותו "פיגיון בלב האומה הערבית" כלשונו, ובא לביקור חטוף כמי שכפאו השד. ככל הנראה על מנת לוודא שאכן האיש מת ואין זו עוד הונאה ציונית מאלו המסופרות במיין קמפ או בפרוטוקולים – שני להיטים בשוק הספרים של קהיר.

כך גם ביד ושם, שם העלייה ההמונית לרגל של עתודי תבל לחנוכת המוזיאון החדש עלתה אף על זו של הלוויית רבין. אחרי ככלות הכל, מהו רבין האחד לעומת ששה מיליונים, מספר העולה על כל המוכר וידוע בספר השיאים של גינס? עולים אפוא נשיאים, מלכים וראשי-ממשלות אל ירושלים עיר הקודש, חובשים בכניסה, כיאות, מסכה של גיון מדומה ומתבוננים בנפש חפצה בקורבנותיהם מאמש. לאחר מכן לוחצים את ידי קורבנות המחר ושבים איש איש למכורתו. האחד לטרבלניקה, האחר לדראנסי, זה לבאבי-יאר וההוא לדכאו.

יש ולשכות האימים ב"יד ושם" משמשות מערך שיעור והדרכה אור-קולית. כך היה עם אנואר סאדאת, שלמד בוודאי בביקורו דבר או שניים בסוגיית השמדת עם. אנטישמי זה, מרגל נאצי מימי מלחמת העולם השנייה (יתלמידו של הצורר" בפי מנחם עצמו) ומעריצו הגלוי של היטלר, היה משונאי ישראל הבוויים והארסיים אפילו בקני המידה הנדיבים של העולם הערבי. לא ייפלא אפוא שבאוניברסיטת בר-אילן, המשתבחת ברוח יהדות, קם מכון מחקר על שמו, ועיריית תל-אביב עומדת להחליף את אחד מרחובותיה (רצוי שד' הרצל) לרחוב אנואר אל סאדאת.

לפשר חיוכו המאושר של שר הביטחון

ארבע פעמים שימש חבל עזה קרש קפיצה מצרי בניסיונה של קהיר להכחיד את מדינת היהודים. כך ב-1948, כך ערב מבצע סיני כאשר החבל היה לבסיס מצרי קדמי לפעולות טרור, כך במלחמת ששת הימים וכך מאז מסירת השטח לערפאת, כאשר הפכה הרצועה לצינור מצרי לחימוש ארגוני הטרור השונים, (מה שמכונה "הברחות" במכבסת המלים הישראלית), ובראש וראשונה הפת"ח, ארגון הטרור המרכזי וזרוע של המודיעין המצרי.

כיוון שכך, ועל סמך לקחי העבר, עומדת ישראל למסור לידי מצרים את חבל עזה בפעם החמישית. לכאורה, איור להיגד של קרל מרקס: "ההיסטוריה חוזרת על עצמה. בפעם הראשונה כטרגדיה, בפעם השנייה כפרסה". אולם מה באשר לפעם חמישית? זוהי ככל הנראה עילת צחוקו המאושר של שאול מופז (אילו שמע כמוזבן על קרל מרקס ולו ידע ש"פרסה" אינה נגזרת בהכרח מ"פרסי").

נשיאים, ראשי-ממשלות ושאר עתודי תבל ושועיה נתקבצו ובאו לצפות ביהודים מתים. מעולם לא נתכנס מספר כזה יחדיו על מנת לראות יהודים חיים.

מוזיאון יד ושם ואהבת היהודים המתים

אמנם אהבת יהודים הינה היבט פילושמי מובהק – אולם זאת בתנאי שיהיו אלה יהודים מתים. רצוי במיתות משונות וכל המרבה הרי זה משובח. היה זה אוגוסטינוס בעל "עיר האלוהים" שקבע עוד במאה הרביעית כי: "מוחלטת היא סמכותו של המקרא והיא עולה על כל חכמת אנוש". אולם הצהרה חגיגית זו לא מנעה ממנו להימנות עם אבות האנטישמיות, ובזכות עובדה זו זכה לתואר "קדוש".

פילושמי ידוע ברוח זו היה מרטין לותר. הוא תרגם את התנ"ך, בו ראה "דברי אלוהים חיים וספר הספרים של האנושות", אך בעת ובעונה אחת דרש להכחיד את היהודים בימיו.

בפגישה עם חוסני מובארק (10.3.2005) מוסר לו שר הביטחון של מדינת היהודים את חבל עזה. כיוון שהחבל שימש פעמיים בעבר קרש קפיצה בניסיון מצרי להחריב את מדינתו של השר הנ"ל, ומשמש, נכון להיום, צינור להעברת נשק לארגוני טרור, אין גבול לאושרו של מר מופז.